

Skattereduktion, underhåll samt om- och tillbyggnad av vissa bostäder (Fi2009/346)

Konjunkturinstitutet (KI) bedömer att förslaget om skattereduktion för underhåll samt om- och tillbyggnad av vissa bostäder är en lämplig konjunkturpolitisk åtgärd. KI:s bedömning är dock att ett temporärt avdrag ur stabiliseringspolitisk synvinkel är att föredra.

FÖRSLAGET MINSKAR SVARTARBETE

KI instämmer i att den föreslagna skattereduktionen kan komma att minska svartarbetet och stimulera arbetskraftsutbudet. Jämfört med det avdrag för hushållsnära tjänster som redan i dag är i bruk är dock de positiva effekterna på arbetskraftsutbudet mer osäkra och sannolikt mindre. En viktig anledning till detta är att de byggtjänster som omfattas av förslaget överlag är mer kvalificerade och därmed ställer högre krav på förkunskaper än de som omfattas av de redan befintliga avdragen för hushållsnära tjänster. Införandet av förslaget kan leda till förbättrad effektivitet i resursanvändningen genom att hushållens egenarbete omfördelas till marknadsarbete. Skattereduktionen innebär dock en snedvridning inom den vita sektorn. Skattelättnaden innebär dessutom ökade kostnader hos myndigheter och företag för administration och kontroll av systemet. Till detta kommer ytterligare samhällsekonomiska förluster från finansieringen av reformen via högre skatt på övriga varor och tjänster i ekonomin. En ytterligare nackdel är att den föreslagna reformen på marginalen riskerar att tränga undan andra typer av skattereducerade hushållsnära tjänster eftersom de ryms inom samma årliga takbelopp.

ETT TEMPORÄRT AVDRAG SKULLE LEDA TILL STÖRRE KONJUNKTURELLA EFFEKTER

KI instämmer i att den kraftigt försämrade konjunkturen är ett viktigt skäl till att införa förslaget. Den föreslagna skattereduktionen är permanent. KI anser att en större effekt på sysselsättning och produktion på kort sikt skulle uppnås om skattereduktionen infördes temporärt. En temporär skattereduktion skulle ge hushållen drivkraften att tidigarelägga underhåll, om- och tillbyggnader, vilket vore önskvärt i rådande konjunkturläge. En större effekt på kort sikt skulle också uppnås om hyreslägenheter omfattades av förslaget, liksom om nedsättningen i fallet med bostadsrätter även omfattade sådant som ligger utanför bostadsrättsinnehavarens eget ansvar. Ett temporärt avdrag skulle vidare medföra minskad risk för att nedsättningen bidrar negativt i en framtida överhettningssituation. KI bedömer att den föreslagna skattereduktionen är en förhållandevis effektiv åtgärd för att stimulera ekonomin jämfört med andra tänkbara åtgärder mätt per satsad krona. Ett skäl är att importinnehållet är lågt i produktionen av de berörda tjänsterna. Ett annat skäl är att åtgärden inte är förknippad med något större läckage i form av ökat sparande, vilket är nackdelen med många bredare stimulansåtgärder.

BETYDANDE OSÄKERHETER I KOSTNADSBERÄKNINGEN

Promemorians beräkning av den offentligfinansiella effekten baseras på erfarenheterna från den skattereduktion för Rot-arbete som var i kraft mellan den 15 april 2004 och den 30 juni

2005. KI bedömer att det finns en väsentlig grad av osäkerhet i beräkningen. Dels därför att de regler som gällde 2004–2005 på ett antal viktiga punkter avviker från det nu liggande förslaget, dels för att övriga påverkansfaktorer i form av bl.a. konjunkturläge, prisutveckling på bostadsmarknaden och sysselsättning inom byggsektorn inte är desamma.

KI finner det beklagligt att promemorians beräkningar inte beaktar de dynamiska effekterna av reformen. Det direkta skattebortfallet motverkas på kort sikt sannolikt i hög grad av indirekta (dynamiska) effekter i form av ökade skatte- och avgiftsintäkter samt minskade utgifter. Storleken på de indirekta effekterna är bl.a. beroende av i vilken utsträckning aktiviteten i byggsektorn ökar till följd av den permanenta skattelättnaden. I den mån skattereduktionen leder till en överföring av svarta tjänster till vita bidrar detta till att ytterligare förstärka de indirekta effekterna.

KONTROLLFUNKTION VIKTIG

KI anser det vara av mycket stor vikt att nödvändiga kontrollfunktioner upprättas för att säkerställa att de tjänster som omfattas verkligen tillhör den kategori som är tänkt att subventioneras. I frånvaro av en fungerande kontrollfunktion finns en uppenbar risk att reformen missbrukas genom att tjänster som inte omfattas av skattereduktionen medvetet klassificeras felaktigt.

Beslut i detta ärende har fattats av generaldirektör Mats Dillén. Föredragande har varit Marcus Mossfeldt.

Mats Dillén

Marcus Mossfeldt